

Toimittajalta.

Olen tässä teosofisessa liikkeessä kuin mikäkin totuuden vartija, jonka sadat Argos-silmät kuuteen ilmansuuntaan tähdäten vaanivat milloin mitäkin äkkirynnäkköä totuuden linnoitusta kohti. Ja silmäin annettua tietoa aivoille alkavat jäsenet liikkua ja vartija hyökkää puolustusasentoon.

Kiitollinen tehtävä tämä ei ole, sillä rynnäkkö tapahtuisi huomaamatta, jos ei vartijaa olisi. Nyt useimmat heräävät vasta vartijan huutoon ja hänen aseittensa kalskeeseen ja huokaavat häiriintyneinä: no, taasko se siinä . . .

Mutta tehtävänsä ei kukaan pääse pakoon.

Ja onhan välistä iloisiakin yllätyksiä todettavana.

Olemme varmaan kaikki viime aikoihin saakka eläneet siinä uskossa, että Idän Tähtien julistukset Kristuksen toisesta tulemisesta tarkoittivat, että Kristukseksi nimitetty »maailmanopettaja» niin täydellisesti valtaisi Krishnamurtin ruumiin, että tämän oma personallisuus kokonaan syrjäytyisi ja että »maailmanopettaja», kuten on sanottu, »kerran taas vaeltaisi ihmisenä ihmisten kesken». Tämä uskomme ei ole perustunut tyhjiin otaksumiin omasta puolestamme, vaan selviin ilmoituksiin ja sanoihin Idän Tähtien taholta. Että me emme ole näiden julistusten pätevyyyteen uskoneet, on toinen asia ja johtuu toisista seikoista.

Nyt olemme kuitenkin tänä vuonna saaneet mielihyvällä todeta, että Idän Tähti on itse tehnyt »ympärikäännöksen» ja luopunut vanhasta väitteestään. Se ei enää usko, että Krishnamurti itse kuullen jättäisi ruumiinsa kokonaan »maailmanopettajan» käytettäväksi. Se uskoo nyt ainoastaan, että »maailmanopettaja» silloin tällöin, ja aikaa myöten yhä useammin ehkä, tulee puhumaan Krishnamurtin suun kautta.

Ja tähän uskoon mielellämme sanomme: olkoon niin. »Maailmanopettaja» sanotaan olevan »korkealla kehitysasteella oleva yksilöllinen olento», ja jos hän tahtoo ja osaa inspiroida Krishnamurtia, ei siinä ole mitään mahdotonta eikä mitään yliluonnollista. Inspirationsilmiöt kuuluvat hienomman laatuisiin mediumistisiin ja spiritistisiin ilmiöihin.

Kun kerran tämä askel on otettu, on toivoa siitä, että Idän Tähti itse vähitellen tekee eron kosmillisen Kristuksen ja n. s. »maailmanopettajan» välillä. Syy miksi esim. Ruusu-Ristissä olemme asettuneet vastustavalle kannalle Idän Tähtien julistuksen suhteen, on juuri siinä, että näitä asioita on sekoitettu toisiinsa. »Maailmanopettaja» on sekoitettu Jeesus Kristukseen. Jeesus Kristus oli kosmillisen Kristuksen ruumistuma, ei mikään »maailmanopettaja». Jeesus Kristus ei ruumistu enään. Kun nyt Idän Tähti on puhunut »maailmanopettajasta» ikäänkuin se olisi Jeesus Natsarealaisessa puhjennut Kristus, on meidän täytynyt huomauttaa siitä, että Jeesus Kristus ei ruumistu uudestaan.

Toista on, jos vain väitetään, että Krishnamurti on »maailmanopettajan» puhutorvi, ja vaikka lisättäisiin, että »maailmanopettaja» on Kristus. Sillä vaikka »maailmanopettaja» ei ole Jeesus Kristus, saattaa toiselta puolen Kristuksella olla puhutorvia ihmisten kesken, joten kysymys nyt käy läheisemmäksi ja käytännöllisemmäksi.

Kysymys on nyt inspiroivasta hengestä. Kuka Krishnamurtia inspiroi? »Maailmanopettaja» sanoo Idän Tähti. Aivan oikein. Mutta kun Idän Tähti lisää: tämä »maailmanopettaja» on sama korkealle kehittynyt yksilö, joka inspiroi Jeesusta, silloin voimme torjua väitteen.

Kristus-inspiratsioonilla on oma leimansa, sanomme, ja Jeesusta ei inspiroinut mikään korkealle kehittynyt yksilö vaan Jumalan Poika, kosmillis-mystillinen Kristus.

Itse asiassa inspiratsioonin tekniikka niin sanoaksemme on sängen omituinen. Tavalliset karkeat mediumit saavat inspirationsinsa vainajien ja pahojen henkien tuonelasta. Treenatut mediumit välttävät näitä, mutta joutuvat ilman henkien ja kaikenlaisten kehittyneiden, näkymättömässä maailmassa toimivien personallisuuksien innoittamiksi ja ohjaamiksi. Taivaat heille aukenevat ja ilmapallan hallitsijat heitä opettavat. Ja siellä voi m. m. olla monenlaisia »maailmanopettajia».

Jos ihminen sitä vastoin – oli hän mediumi tai ei – joutuu Kristuksen yhteyteen, ei hän joudu tuttavuuteen minkään »korkealla kehitysasteella olevan yksilöllisen olennon» kanssa, vaan hän oppii tuntemaan sitä ainoata »Maailmanopettajaa», joka on Isä Jumala ja Hänen Poikansa ja Pyhä Henkensä.

Hän joutuu hengessään kosketukseen äärettömyyden kanssa ja sen rauhan ja hyvän tahdon kanssa, joka äärettömyyttä elähyttää. Eikä Isän salaisuus hänelle paljastu, ellei Jeesus Kristus sitä hänelle ilmoita – Jeesus Kristus on kosmillisen elämän ruumistuma. Jeesus Kristus tulee eläväksi hänenkin tajunnassaan. Ja kaikki mediumisuus hänestä häviää, kun hän alinomaa elää yhteydessä Kristuksen kanssa.

Entä tämä yhteys? Jospa se onkin paljasta hysteeristä tunnelmaa? Ei lainkaan – kaukana siitä. Hysteria on mediumismia. Yhteys Kristuksen kanssa on käytännössä siinä, että ihminen elämässään osaa seurata Jeesuksen jälkiä. Eikä tämä seuraaminen ole mielivaltaista, vaan se on Jeesuksen käskyjen täyttämistä, se on elämistä Vuorisaarnan hengessä. Ihminen on silloin aina »inspiroitu», sillä hän elää aina totuuden kasvojen edessä.

Jos hän milloin joutuu haltiotilaan, merkitsee tämä, että hänen ruumiilliset käyttövälineensä ovat niin pyhässä sopusoinnussa, että Kristus, joka hänessä elää, tavallista voimakkaammin puhuu ja toimii hänessä ja hänen kauttaan.

Nyt Idän Tähtien jäsenet huomauttavat: tätä juuri tarkoitamme Krishnamurtin suhteen!

Jos niin on, vastaamme siihen, minkä tähden silloin puhutte »maailmanopettajasta» ja »korkealla kehitysasteella olevasta yksilöllisestä olenosta»? Puhukaa silloin ainoastaan mystillis-kosmisestä Kristuksesta! Ja huomatkaa: kosminen Kristus ei kiellä Vuorisaarnaa eikä Buddhan rauhanevankeliumia; mystillinen Kristus ei tarvitse maailman sotaa valmistukseksi itselleen tietä. Väkivallat ja sodat ovat Kristuksen kieltämistä.

Jotta voisimme uskoa, että Krishnamurti todella olisi kosmisen-mystillisen Kristuksen puhutorvena, täytyisi meidän nähdä hänen tunnustavan evankeliumein Kristuksen, hänen viidet käskynsä ja Buddhan rauhansanomien. Kosminen Kristus, joka ihmisessä ilmenee mystillisenä Kristuksena, on ainoa maailman vapahtaja, – ei korkea persoonallisuus, vaan elämän henki itse, Isän tajunta, joka Jeesus Kristuksessa tuli ihmiseksi ja löysi Poikansa. Kristus on kulmakivi, suuret vapahtaja-olennot, Jeesus Kristus ensimmäisenä, se kallio, johon kaikki täytyy rakentaa.

Olen muutamassa amerikkalaisessa sanomalehdessä nähnyt äsken otetun valokuvan J. Krishnamurtista. Hänen kasvonsa näyttävät laihoilta, hänen ilmeensä on vakava ja surullinen. Pidän paljon siitä kuvasta. Kaikki ihmiset ovat yhtä lähellä Isän sydäntä, mutta jos tuon ihmisen ulkomuoto kuvaa hänen sielunsa tilaa, silloin Krishnamurti on lähellä Kristustakin. Kun hän väsyneenä persoonallisuutensa harhoihin pakenee mystillisen Vapahtajan turviin, silloin hänelle aukenevat Kristus-elämän ovet. Kun hän heittää pienimmätkin ajatukset omasta kehityksestään ja etevyydestään, kun hän tunnustaa mitättömyytensä Jumalan edessä, kun hän tuntee haluttomuutensa olla minkään toisen olennon mediumina, vaan itse koko inhimillisellä minuudellaan tahtoo palvella Kristusta, silloin minäkin, joka Idän Tähtien kannalta olen pakana ja jumalankieltäjä, osaan vilpittömästi iloita nähdessäni Kristus-hedelmän ihmiskunnan puulla.

*

Suomen Teosofisen Seuran ylishteeri, toht. John Sonck, kirjoitti äsken Helsingin Sanomiin pitkähkön ja kauniin kirjoituksen Teosofisesta Seurasta ja J. Krishnamurtista maailmanopettajan käyttövälineenä. Edellä olen jo lausunut muutamia ajatuksia maailmanopettaja-kysymyksestä, jonka tähden tässä vain kiinnitän huomion pariin tohtori Sonckin lausuntoon, jotka koskevat Teosofisen Seuran suhdetta Idän Tähtien. Nämä lausunnot kaipaavat valaistusta toiseltakin taholta.

Tohtori Sonck sanoo: »Tosin jotkut jäsenistämme ovat pitäneet mahdollisena, että suuri Maailmanopettaja nyt meidän päivinämme voisi innoittaa jotakin henkilöä ja tilapäisesti vallata hänen ruumiinsa voidakseen hänen suunsa kautta julistaa määrättyjä aatteita. Kun Teosofinen Seura ei ole asettunut heidän kannalleen ja julistanut Idän Tähtien liikettä joko suorastaan taikauskoon tai itsepetokseen perustavaksi, niin ovat nämä jäsenet eronneet seurasta ja perustaneet omat järjestönsä, vaikkapa heillä T. S:n jäsenenäkin ollessaan oli täysi vapaus esittää omat näkökantansa ja puolustaa niitä.»

Sangen kauniita sanoja, mutta ikävä kyllä vain sanoja. Mitä nyt meihin täällä Suomessa tulee, ei meillä ole mitään »maailmanopettajaa» ja hänen puhutorviaan vastaan, mutta me olemme jyrkästi sitä vastaan, että Jeesuksen Kristuksen nimi sekoitetaan näihin asioihin ja siten johdetaan ihmisiä harhaan. Ei meillä myöskään tämä katsantokantojen eroavaisuus ollut syynä siihen, että erosimme Teosofisesta Seurasta. Syynä eroon oli päinvastoin juuri se, ettemme saaneet täysin vapaasti esittää omia näkökantojamme ja puolustaa niitä. Toivoimme nimittäin, että Suomen T. S. todella suvaitsevaisena seurana olisi antanut meidän yhtä suurella ponnella ja auktoriteetilla esittää oman teosofisen elämänymmärryksemme kuin se vaati ulkomaalaisten johtajien teosofialle, – toivoimme, että Suomen T. S:ssa olisi ollut sijaa kahdelle autonomiselle osastolle, jotka kumpikin vapaasti olisivat saaneet työskennellä oman arvokkuutensa puolesta; tämä meiltä kiellettiin. Kiellettiin tietysti sääntöjen ja paragraafien varjossa, joiden nojalla kuitenkin vanha eversti Olcott – kuten viime Ruusu-Ristissä osoitettiin – olisi myöntänyt meille pyytämämme oikeudet. Mitä muuta niin ollen oli edessämme kuin ero?

Tohtori Sonck sanoo vielä: »Seurasta eroamiset ovat kuitenkin olleet siksi harvalukuiset, että seuramme toiminta on niistä huolimatta vuosi vuodelta yhä laajentunut ja voimistunut.»

Koska arv. kirjoittaja noilla sanoillaan tarkoittaa koko kansainvälistä Teosofista Seuraa, täytyy minun kysyä: onko Suomen T. S:n ylisihteeri tietämätön suuren seuran tilastosta, koska hän puhuu eroamisien harvalukuisuudesta?

Minulla on edessäni T. S:n varapresidentin C. Jinarajadasan toimittama, viime keväänä ilmestynyt historiallinen katsaus T. S:n 50:vuotiseen toimintaan: *The Golden Book of the Theosophical Society*.

Sen tilastotiedot v:sta 1920 lähtien, siis siitä lähtien, kun esim. Suomessa Ruusu-Risti perustettiin, osoittavat seuraavaa:

Vuoden	1920	lopussa	oli	jäsenmäärä	36,350
„	1921	„	„	„	40,475
„	1922	„	„	„	39,773
„	1923	„	„	„	40,996
„	1924	„	„	„	41,892
„	1925	„	„	„	41,179

Ensimmäinen huomiomme tästä on, että juuri juhluvuotena T. S:n jäsenmäärä oli 723 numeroa pienempi kuin edellisenä vuonna. Toinen huomiomme on, että T. S:n jäsenmäärä vuosina 1920-1925 yli koko maapallon oli kasvanut ainoastaan 4,829 jäsenellä, josta määrästä itse asiassa suurin lisäys sattui ensimmäisenä kyseessä olevana vuonna (1921) (85,5 % eli 4,125 jäsentä).

Mutta toht. Sonck sanoo, että »seurasta eroamiset ovat olleet harvalukuiset». Kuinka sen asian laita lienee? Tilastoissa ei mainita eronneiden lukumäärää, mutta se on helppo laskea, kun tietää, paljonko uusia jäseniä kunakin vuonna on liittynyt ja paljonko jäsenmäärä on kasvanut.

Vuonna	1921	liittyi	uusia	jäseniä	7,154
„	1922	„	„	„	5,391
„	1923	„	„	„	4,938
„	1924	„	„	„	5,859
„	1925	„	„	„	6,452

Kun liittyneiden jäsenten lukumäärät lasketaan yhteen, saadaan luku 29,794. Jos ei vuosina 1921-1925 yhtään jäsentä olisi eronnut, olisi jäsenmäärä v. 1925 ollut yllämainittu summa lisättynä jäsenmäärään v:n 1920 lopussa, toisin sanoen $29,794 + 36,350 = 66,144$. Mutta todellinen jäsenmäärä vuoden 1925 lopussa oli 41,179, joka osoittaa, että viiden vuoden aikana (1921-1925) erosi seurasta 24,965 eli pyöreässä luvussa 25 tuhatta jäsentä. Mitä taas tämä todistaa? Se todistaa, että T. S:n vanhoista jäsenistä ei ole montakaan jälellä, koska tuskin on ajateltavissa, että vasta liittyneet heti

eroaisivat. Ja niin ollen se todistaa, että useimmat jäsenet ovat teosofeina nuoria ja kokemattomia. Ja vihdoinkin se todistaa, että seuran nykyinen voima on sen johtajissa eikä sen jäsenissä, huolimatta siitä, että Teosofinen Seura pitää itseään ehdottomasti demokraattisena tasavaltana eikä minkäänmoisena hierarkisena paavikuntana.

*

Olimme muutamia ystäviä koolla eräänä iltana viime kesänä ja keskustelimme Ruusu-Risti-työstä. Iloitsimme siitä, että työ jäsenten kesken eli n. s. looshityö oli saanut ehjän ja pysyvän muotonsa viimekeväisten rohkeiden aloitteiden kautta. Katseemme kääntyi jo luottamuksella siihen tulevaisuuteen, joka toteuttaisi toisen uskaliaan unelmamme ja kohottaisi keskellemme Ruusu-Risti-opiston, joka kansanopiston malliin järjestettynä lähettäisi maailmalle uuden elämän ymmärryksen ja sen monenlaisten tietojen ja taitojen levittäjiä ja opettajia. Vielä emme uskaltaneet varmuudella toivoa, että Ruusu-Risti-opiston takaa hämmöittäisi Mysteriotemppelin hohtavan valkoiset haahmopiirteet, mutta olihan mysterioritietä, mysterioritunnelma ja mysteriokoulu nyt jo elähtävänä voimana kaikissa yrityksissämme, niin hyvin sisäisessä kuin ulkonaisessa toiminnassamme.

– Ja täytyyhän meidän myöntää, sanoi veli E., – että karma on ollut meille suojeleja. Onhan se antanut työmme pikku hiljaa edistyä ja menestyä. Seuramme jäsenluku kasvaa ja samoin kasvaa julkisten luentojemme kuulijapiiri. Kirjallisuutemme myös lisääntyy, rikastuu ja leviää. Onhan meillä ainakin yksi aatteemme apostoli joka kulkee ympäri maata hyvää tietoa levittäen puhutun ja painetun sanan muodossa. Ja onhan meillä ainakin yksi maaseuturyhmä, joka viime aikoina eloisalla ja kyvykkäällä esiintymisellään on osoittanut tahtovansa vakavasti kulkea Helsingin emäryhmän jäljissä.

– Niin, sanoi tähän veli K., – seuramme rikas ja monipuolinen taiteellinen elementti tekee ulkonaisen propagandatyömme puoleensavetäväksi ja arvokkaaksi. Ajatelkaamme vain vuosikokouksiamme. Mihin joutuisimme, ellei meillä olisi henkisesti valveutuneita taiteilijoitamme, jotka sanojin ja sävelin kykenevät lahjoittamaan Ruusu-Risti-sanomallemme kauniin ja ylevän muodon.

– Minulla pyöriikin mielessäni kysymys, kuului samassa veli H:n innokas ääni. – Emmekö voisi runsaammassa mitassa käyttää asiamme hyväksi taiteilijoidemme intoa, palveluhalua ja kykyjä? En tarkoita, että vetoaisimme heidän kukkaroihinsa – ne ovat muutenkin liian laihat – tai että heidän välttämättä pitäisi uhrata aikansa ja voimansa ilmaiseksi yli sen minkä jo tietävät, vaan tarkoitan, että meidän pitäisi voida keksiä ja valmistaa heillekin työmaa, missä he nauttien työstään korvausta saisivat tuntee voiton menevän kalliin asian hyväksi. Eikö tällainen olisi mahdollista?

– Olemmehan kauvan haaveilleet, huomautti veli P., – jonkinmoista mysterio-näyttämöä, jolla esitettäisiin sekä näytelmiä että oratorioita, vaikkapa oopperoitakin, mutta tietysti semmoinen tuuma on jäänyt haaveeksi varojen puutteesta. Jossain määrin vuosijuhlamme sitä mielestäni korvaavat.

– Kyllä niinkin, mutta . . .

– Saanko tehdä ehdotuksen? keskeytti samalla veli A. matalalla, sointuvalla äänellään.

Olimme kaikki innokkaat kuuntelemaan.

– Muistattehan jatkoi veli A., – niitä kesäisiä laulu- ja oopperajuhlia, joita Aino Ackté useana vuotena järjesti Olavinlinna ja joihin kuulijoita kokoontui tuhansittain ei ainoastaan Suomen kaikilta ääritä, vaan Europan eri maistakin?

Vakuutimme hyvin muistavamme.

– No niin, emmekö voisi antaa Aino Ackté suuren aatteen ruumistua uudestaan? Emmekö voisi suunnitella Ruusu-Risti-kesäjuhlia Olavinlinna vuosittain uudistuvaksi kulttuuritapahtumaksi Suomen henkisessä elämässä? Niissä juhlissa olisi laulua ja musiikkia, näytelmä, ooppera, esitelmiä ja puheita. Ne olisi samalla pyhän hengen kannattamia mysteriesityksiä. Niiden vaikutus kansamme sivistyselämään olisi arvaamattoman mahtava. Ja niistä leviäisi tieto ulkomaillekin, niin että joka maasta tulisi kuin pyhiinvaeltajia aina kesäisin Suomeen Olavinlinnan Ruusu-Risti päiville.

Istuimme hetken ääneti kuin hämmästyksellä lyötyinä.

– Kyllä se tuuma on rohkea ja tähtää korkealle! huudahti joku.

– Mutta minusta ei mahdoton toteuttaa, vastasi veli A. rauhallisesti. – Vaikeudethan ovat enemmän taloudellista laatua. Mutta tottakai monet yhdessä kykenevät siihen, mihin yksinäinen nainenkin pystyi. Aino Ackté oli yksin, ja kaikille hänen tuli maksaa runsas palkka: jos koko asia olisi hänelle käynyt ylivoimaiseksi, ei tämä olisi niinkään ihmeteltävää. Ihaillahan meidän täytyy hänen neroaan ja tarmoaan. Mutta eikö meillä ole takanamme lukuisa ystäväpiiri? Eikö olisi asiaan innostuneita vapaaehtoisia auttajia, joiden työ vähentäisi rahallisia menoja melkoisesti? En ajattele niin paljon itse esiintyjä kuin niitä ehkä satoja apulaisia, joita muuten tämmöisten juhlien toimeenpanoon tarvitaan. Mitä rahoihin tulee, uskon varmasti, että tulot peittäisivät välttämättömiä menoja, niin ettei kenenkään tarvitsisi niitä uhrata. Ja jos voittoa jäisi, niinkuin toivottavaa olisi, tulisi voitto asiamme hyväksi, sanokaamme esim. Ruusu-Risti-opintorahastoon.

– Sinä puhut todella, kuin tuommoinen tuuma olisi maailman yksinkertaisin asia, sanoi veli K.

– Vaikkei se sitä olisikaan, hymyili veli A., – olisi joka tapauksessa liian aikaista pelästyä mahdollisia vaikeuksia.

– Veli A. on oikeassa, ratkaisi veli E., – meidän täytyy ensin luoda itsellemme kuva itse asiasta; sen tärkeydestä, sen kauneudesta, sen suuremmoisuudesta; sitten ehdimme pohtia sen toteuttamismahdollisuuksia ja -mahdottomuuksia. Olen ainakin omastapuolestani ehdotuksen lumoissa ja tahtoisin sitä miettiä ja pohtia.

– Minä olenkin vain tahtonut nostattaa ajatuksen mieliinne.

Keskustelimme vielä kauvan ja koetimme pohtia ehdotuksen käytännöllisiä puolia, mutta meitä oli liian pieni piiri koolla, jotta olisimme päässeet minkäänlaisiin varmoihin tuloksiin. Päätimme vaan, että veli A:n ajatus oli lennätettävä ympäri toistenkin Ruusu-Ristin jäsenten ja ystävien mietittäväksi.

Mikä tässä nyt on tehty.

*

Maailman sanomalehtiä on pyydetty julkaisemaan muuan asevelvollisuutta koskeva manifesti. Useimmat lehdet lienevät kieltäytyneet sitä tekemästä, koska pitävät asiaa haaveena, johon reaalioliitikot eivät kiinnitä huomiota. Kiintoisana *document humain*'ina olisivat kuitenkin voineet sen tehdä.

Ruusu-Risti painattaa sen mielihyvällä.

(Ruusu-Risti 1926 Lokakuu N:o 8, s. 241-250)